

Především je třeba konstatovat zajímavost a potřebnost diplomantkou zvoleného tématu, neboť moderní literárněvědný výzkum by měl sledovat beletrii ve všech oblastech její existence, tedy i na takových „výspách“, jako jsou časopisy pro ženy.

Zároveň je však třeba říci, že téma je založeno na bakalářskou práci příliš široce. Chápu, že diplomantka chtěla přinést zprávu o situaci beletrie ve všech vymezených typech časopisů a provést jejich porovnání, nicméně takto ambiciózní cíl je vhodný pro práci magisterskou. Důsledkem je skutečnost, že diplomantka nemohla provést hlubší analýzu vybraných textů, což je jistě škoda. Autorka si nadto zkomplikovala situaci příliš extenzivní vstupní teoretickou částí s řadou nadbytečných partií. Tato skutečnost svědčí o nedostatečném promyšlení nezbytného metodologického zázemí.

Za nadbytečné považuji obecné pojednání o emancipaci, a to zejména proto, že se týká pouze 19. století, jež je tématu práce naprosto odlehlé; totéž platí i o dějinách žánru červené knihovny, i když zde přehled autorka dotáhla až do současnosti (vzhledem k tématu práce by však bohatě stačilo naznačení současného stavu žánru). Za nadbytečný považuji rovněž obecný výklad o vývoji žurnalistiky.

Naopak informace o ženských časopisech minulosti je příliš stručná a povrchní; vychází ze světové situace o domácím vývoji ženských časopisů se nehovoří. Nejenomže vůbec nezmiňuje ženské časopisy jiného než konzumního zaměření (např. Osvětové), neuvádí ani předchůdce dnešních časopisů pro ženy jako prvorepublikovou Hvězdu, která je předchůdkyní dnešních levných časopisů, nebo Evu, která byla časopisem pro moderněji zaměřené ženy s náročnějším vkusem. Nehovoří ani o socialistické Vlastě, která ostatně vychází dosud a není do výběru zahrnuta – přitom pro Vlastu byla přítomnost beletrie vždy typická.

Text v této části obsahuje neobhajitelná tvrzení, jako je např. to, že „První fotografie oblečení vychází v časopise La Mode pratique v roce 1892“. Se situací ve Francii nejsem podrobně seznámena, nicméně časopis Bazar, obsahující dokonce stříhovou přílohu u nás vycházel už v hloubi 19. století. Neobsahoval sice fotografie, nýbrž kresby šatů, nicméně nesledujeme-li speciální téma vývoje reprodukčních technik v periodickém tisku, jde o nepodstatný detail.

Souvětí „Příkladem jsou meziválečné Národní listy, kde publikovali mj. Jan Neruda, Vítězslav Hálek, Jakub Arbes a Karel Čapek.“ nebudu raději komentovat.

Praktická část je podstatně zdařilejší, i když naráží na kvantitativní limity bakalářské práce a nedovoluje tudíž autorce věnovat se tématu hlouběji

Kategorizace časopisů podle jejich ceny může zprvu vyvolávat nedůvěru, ale autorka přesvědčivě dokládá, že cena je pouze vnějším ukazatelem zaměření na konkrétní typ modelové čtenářky, jež není určen jen jejím socioekonomickým statutem, nýbrž hlavně zájmy a hodnotovým systémem, i když ty s ním často souvisejí.

Z každé kategorie diplomantka volí několik (pokud možno odlišných) textů a stručně je charakterizuje. Bylo již řečeno, že omezený prostor bakalářské práce jí neumožňuje detailnější analýzu. Přesto se domnívám, že zvolených příkladů mohlo být o něco víc (markantní je to zejména u střední kategorie časopisů, jež je představena jen třemi texty)

Při jinak trefné charakteristice textů diplomantka dostatečně nerozlišuje mezi dvěma hlavními prozaickými žánry, jež se v časopisech pro ženy vyskytují – povídkou a fejetonem (možná i proto, že v teoretické části chybí základní rozlišení mezi nimi). Projevuje se to v konkrétních charakteristikách vybraných textů.

Je-li fejeton Geislerové postaven na schematizaci mužských typů, není to totéž jako schematičnost postav v povídce. Zde schematická typologie funguje jen jako východisko autorčiny úvahy a není jednoznačným ukazatelem příslušnosti k populární literatuře; o tom rozhodnou jiné rysy, míra konvenčnosti úvahy, slohová úroveň apod.

Velmi naopak oceňuji upozornění na typický žánr levných časopisů, jímž jsou údajné příběhy čtenářek. Ve skutečnosti jde bezesporu o texty fiktivní, kopírující schémata červené knihovny. Domnívám se, že by si tyto texty zasloužily samostatnou pozornost a v budoucnu se mohly stát předmětem samostatné bakalářské práce.

Autorka z kategorie levných časopisů správně vydělila týdeník Ona Dnes, jenž se od ostatních levných periodik pro ženy liší vyšší obsahovou úrovní, což se týká i literárních příspěvků, jež se podobají spíš těm, jež jsou zastoupeny v kategorii luxusních časopisů.

Vzhledem k chaoticky působící vstupní teoretické části, vytvářející ve čtenáři dojem metodologické nejasnosti, je závěr překvapivě konzistentní a jasně pojmenovává všechna hlavní zjištění.

Závěr: Za největší přínos této bakalářské práce považuji skutečnost, že upozornila na literární oblast, jež dosud zcela zůstávala mimo odborný zájem. Rovněž charakteristika vybraných textů, byť mající kvůli omezenému rozsahu bakalářské práce charakter pouhé „ochutnávky“, přesvědčivě dokládá, že jde o oblast, jež by měla být podrobena důkladnějšímu výzkumu. Bakalářská práce může sehrát pro tento výzkum roli východiska a inspirace.

Navzdory nepřiliš zvládnuté teoretické části doporučuji bakalářskou práci Martiny Exnerové k obhajobě.